

Oto kronika tamtych dni 1918 roku:

7 października - ogłoszenie niepodległości Polski przez Radę Regencyjną.

25 października - powołanie rządu Józefa Świeżyńskiego.

30 października - Polska Komisja Likwidacyjna w Krakowie przejęła władzę w Galicji Zachodniej.

1 listopada - wybuchły polsko-ukraińskie walki we Lwowie.

3 listopada - nastąpiła kapitulacja Austro-Węgier.

6 na 7 listopada – powstał w Lublinie Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej z Ignacym Daszyńskim na czele.

9 listopada - po abdykacji cesarza Wilhelma II proklamowano w Niemczech republikę.

10 listopada - powrócił do Warszawy Józef Piłsudski, komendant I Brygady Legionów, internowany od lipca 1917 r. przez Niemców w Magdeburgu.

Powitanie Komendanta na dworcu kolejowym w Warszawie 11 listopada 1918 r.

Bibliografia:

Duralska-Macheta Teresa, Turbaczewska Maja „Narodowe Święto Niepodległości”. Świerszczyk 2000 nr 21 s. 18-19

Jędrzejewska-Wróbel Roksana „O 11 listopada”. Świerszczyk 2005 nr 21 s. 6-7

Na akademii i szkolnym apelu /wybór wierszy i piosenek/. Wyboru dokonały Barbara Miła i Ewa Pobratyn. Część 2. Kielce, Agencja Wydawnicza „Puch” 1993

Uroczystości pełne radości (dla klas 1-3) /wybrał i opracował Ryszard Przymus/. Łódź, Wydawnictwo Juka 1994

http://pl.wikipedia.org/wiki/Strona_g%C5%82%C3%B3wna

<http://eduseek.interklasa.pl/artykuly/artukul/ida/1113/>

<http://www.polonica.net/11Listopada1918.htm>

GAZETKA SZKOLNA

Piątka na Piątkę

5

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 w Pionkach
im. Jana Pawła II

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

*Wydanie specjalne z okazji
100- lecia odzyskania
przez Polskę niepodległości .*

*Bo wciąż na jawie widzę
I co noc mi się śni,
Że TA, CO NIE ZGINEŁA,
Wyrośnie z naszej krwi.*

Edward Słoński „Ta, co nie zginęła”

Był taki smutny czas w historii naszej Ojczyzny, gdy na ponad sto lat utraciła niepodległość. Zaborcy – trzy mocarstwa: Austria, Prusy (późniejsze Niemcy), Rosja – w 1795 roku podzieliły między siebie polską ziemię i wymazały z mapy Europy nasze państwo. Chciano Polakom narzucić obcą kulturę, zwyczaje, język i religię. Nie było polskiego rządu ani wojska, nie było stolicy. Nie wolno było używać polskiej flagi ani godła. Za mówienie w szkole po polsku dzieci były karane, a dorośli trafiali do więzienia.

Nasz naród jednak się nie poddawał. Polska – wykreślona z mapy Europy – istniała w sercach Polaków. Każde pokolenie, na swój sposób, stawiało w obronie wolności. Walczyło w wielkich powstaniach narodowych, które, niestety, kończyły się klęską. Aż nadszedł długo oczekiwany dzień.

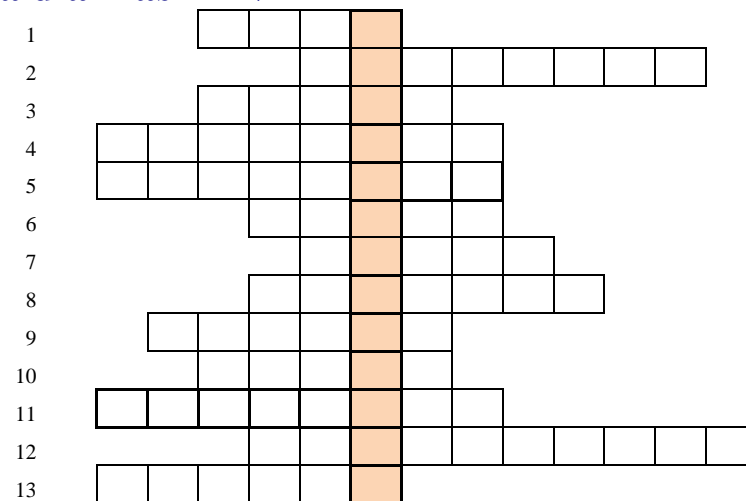

Żołnierze Legionów Polskich – pierwszych oddziałów odradzającego się wojska polskiego. Legiony składały się z brygad, spośród których najslawniejsza była Pierwsza Brygada, którą dowodził Józef Piłsudski. Legionista po lewej w charakterystycznej czapce - maciejówce.

Konkursy dla klas I-VIII

Krzyżówka dla klas I – VIII

1. Narodowa pieśń Polaków, *Mazurek Dąbrowskiego*
2. Nauka o przeszłości
3. Widnieje na polskim godle
4. Miesiąc, w którym opadają liście z drzew
5. Człowiek, który kocha swoją ojczyznę
6. Które miasto nie było stolicą Polski: Gniezno, Kraków, Radom
7. Biało- czerwony znak Polski
8. Przyjął chrzest w 966 r.
9. Posiada ją ktoś, kto nie ucieka z pola walki
10. Królowa polskich rzek
11. Jeden z kolorów na polskiej fladze
12. Nazwisko przywódcy polskiego (tak też nazwano najwyższą górę w Australii)
13. Uczucie, które towarzyszy ci, gdy jesteś szczęśliwy

Rozwiązanie (hasło krzyżówki) prosimy wpisać na kupon konkursowy, który należy złożyć do p. Sylwii Gałek – klasy I-III, p. Karoliny Ditrych – klasy IV-VIII i oddziały im. lub wychowawcy klasy.

Hasło:

Imię i nazwisko

Klasa.....

Ach, jakże mi nie mówić o tych dniach radości,
O tej chmurnej jesieni, gdy w szumiącym wietrze
Szedł nad miastem rodzinnym pierwszy powiew wolności.
Kiedyśmy pełną pierśią pili to powietrze,
Nocą w ciemnych alejach stłoczeni szpalerem,
Czekając, aż zapłonie świt nad Belwederem.
Jakże Ciebie przywitać radosna swobodo?
I czym uczcić najpiękniej? Chyba tym uśmiechem
I młodzieńczej poezji burzliwa uroda,
Co szła śpiewem przez miasto i wracała echem.

Antoni Słonimski „Niepodległość”

12 listopada Piłsudski wydał pierwszy rozkaz wojsku:

*"Żołnierze! Obejmuję nad wami komendę
w chwili, gdy serce w każdym Polaku bije
silniej i żywiej, gdy dzieci naszej ziemi
ujrzały słońce swobody w całym blasku.
Z wami razem ślubuję życie i krew swoją
poświęcić na rzecz dobra Ojczyzny
i szczęścia jej obywateli".*

14 listopada 1918 - nowym dekretem Rada Regencyjna postanowiła się rozwiązać i całą władzę w państwie przekazała Józefowi Piłsudskiemu, ustanawiając urząd naczelnika państwa.

Wstań, Polsko moja! Uderz w czyn!

Idź znów przebojem w bój szalony
Już płonie lont podziemnych min -
Krwawą godzinę były dzwony -
Zerwane pęta - Uderz w czyn!
Wstań, Polsko moja!

Strząśnij proch!
Żalodne marzeń ucisz łkanie!
Za Tobą zimny smutków loch -
Przed Tobą świty zmartwychwstania!...
Z anielskich skrzydeł strząśnij proch!
Wstań, Polsko moja!

W ogniach zórz
Nowe się szlaki krwawią Tobie!
O, lżej Ci będzie w gromach burz
Niżeli w zwiędłych wspomnień grobie -
Wstań, Polsko moja, w blaskach zórz!

Józef Mączka „Wstań, Polsko moja”

Pierwsza wojna światowa (1914-1918) osłabiła państwa zaborcze, dzięki czemu możliwa stała się odbudowa niepodległego państwa. Po 123 latach niewoli, rozbiorów i obcego panowania, w końcu 1918 roku, odrodziło się państwo polskie. Marzenia pokoleń stały się rzeczywistością. Niepodległa Polska odrodziła się w ciągu zaledwie trzech tygodni. To niezwykle tempo zaskoczyło ówczesnych obserwatorów wydarzeń politycznych w Polsce i Europie.

Warczą karabiny i dzwonią pałasze,
To Piłsudski ruszył w pole, a z nim wojsko nasze.
Wodzu, wodzu miły, przywódź świętej sprawie
I każ trąbić trębaczowi, gdy staniam w Warszawie.
Wisłą pieśń polecą – falami jasnemi,
Że nie będzie już Moskali na piastowskiej ziemi.

Autor nieznany

**ORZEŁ 1 PUŁKU UŁANÓW I BRYGADY
LEGIONÓW MARSZAŁKA J. PIŁSUDSKIEGO**

11 listopada - w lasku Compiègne pod Paryżem podpisano zawieszenie broni będące kapitulacją Niemiec i kończące I wojnę światową. Był to przełomowy moment nie tylko w dziejach całej Europy, ale i Polski.

**Ojczyzna wolna, znowu wolna!
Tak bije serce, huczą skronie!
A Biały Orzeł w słońcu kwiatów
Przyleciał, by go ująć w dłonie.**

**Zawsze był z nami - ptak wspaniały
Choć czasem ktoś odszedł daleko...
Bronił tej ziemi, bo ją kochał
Sercem pokoleń już od wieków.**

**Dziś w całej Polsce brzmi Mazurek...
Dzisiaj radości kanonada!
Witamy wszyscy Niepodległość
I Jedenasty Listopada...**

Ryszard Przymus „Ojczyzna wolna”

„11 listopada 1918 r. przypadł w poniedziałek. Takiego zwykłego dnia zjawiała się oto Niepodległa, ale gdy się zjawiała, było to czymś nie do wiary.”

Jerzy Zawieyski

Na wieść o powrocie Piłsudskiego, Ignacy Daszyński wraz z całym rządem 11 listopada przyjechał do Warszawy. Tego samego dnia Józef Piłsudski otrzymał z rąk Rady Regencyjnej władzę wojskową i rozpoczął konsultacje z przedstawicielami stronnictw politycznych w sprawie utworzenia koalicyjnego rządu. Od rana trwało rozbrajanie niemieckiego garnizonu i przejmowanie przez Polaków budynków władz i urzędów w Warszawie. Akcja rozbrajania rozszerzyła się poza Warszawę, m.in. na Łódź, Białystok, Kalisz, Siedlce. Wieczorem Piłsudski spotkał się z przybyłymi z Lublina przedstawicielami powstającego tam Rządu Tymczasowego. Powierzył Ignacemu Daszyńskiemu misję tworzenia gabinetu. Nastął pierwszy dzień wolności. Niemieckie flagi zostają zastąpione polskimi.

„Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą”

**Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą!
Łańcuch żywych kajdan stał się tym łańcuchem,
Na którym z lochu, co był twą stolicą
Lat sto, swym własnym dźwignęłaś się duchem.**

**Dzisiaj wychodzisz po wieku z podziemia,
Z ludów jedyny ty lud czystych dloni,
Co swych zaborców zdumieniem oniemia,
Iż tym zwycięża jeno, że się broni.**

**Żadne cię miana nad to nie zaszczyca,
Co być nie mogło przez wiek twą ozdoba!
Polsko, nie jesteś ty już niewolnicą!
Lecz czymś największym, czym można być: SOBĄ!**

Leopold Staff

Stanisław Bagiński „Rozbrajanie Niemców na ulicach Warszawy”

11 listopada na ulicach wszystkich miast panowała euforia z powodu rodzącej się niepodległości.

”Niepodobna oddać tego upojenia, tego szalu radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. (...) Kto tych krótkich dni nie przeżył, kto nie szalał z radości w tym czasie wraz z całym narodem, ten nie dozna w swym życiu największej radości Cztery pokolenia czekały, piąte się doczekało. Od rana do wieczora gromadziły się tłumy na rynkach miast; robotnik, urzędnik porzucał pracę, chłop porzucał rolę i leciał do miasta, na rynek, dowiedzieć się, przekonać się, zobaczyć wojsko polskie, polskie napisy, orły na urzędach, rozczulano się na widok kolejarzy, ba, na widok polskich policjantów i żandarmów.”

(“Powstawanie II Rzeczypospolitej. Wybór dokumentów”).

Wystawa „100 lat Niepodległej”

8 listopada 2018r. odbyło się w PSP nr 5 w Pionkach uroczyste otwarcie wystawy pod hasłem „100 lat niepodległej”.

Wystawa została przygotowana przez uczniów szkoły pod opieką nauczycieli, z zebranych rodzinnych pamiątek mieszkańców miasta i gminy Pionki.

Otwarcie wystawy poprzedzone było prelekcją profesora KUL i pracownika IPN- Marka Wierzbickiego na temat odzyskania niepodległości, osiągnięciami Polski okresu międzywojennego. Otwarcie uświetnił koncert orkiestry dętej „Boni Angeli”, pod hasłem „Wolność w poezji i pieśni”.

Swoje prywatne zbiory udostępnił nam : Pan Marcin Rojek, Państwo Dorota i Rajmund Szewczyk ,Pan Jarosław Szczypiór, Pani Dorota Lisowska, pani Sylwia i Leszek Gałek, pan Piotr Dwojak.

W tym dniu odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu historycznego „Szlakiem zabytków i miejsc pamięci I wojny światowej Pionek i regionu radomskiego”.

Nagrody otrzymali : I miejsce Julia Sułek, klasa 8b,II miejsce Władysław Szewczyk, klasa 8b, III miejsce Wiktoria Leszkiewicz klasa 3b Gimnazjum ,IV miejsce- Kacper Mularski- klasa 7c.

